

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2026. gada 17. jūlijā

Senāts šādā sastāvā: senatore referente Aija Branta, senatori Irīna Jansone un Māris Leja

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /Persona C/ aizstāvja zvērināta advokāta Viestura Ločmeļa un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ kasācijas sūdzībām par Rīgas apgabaltiesas 2025. gada 20. februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ekonomisko lietu tiesas 2024. gada 16. februāra spriedumu

/Persona C/, personas kods /Personas kods A/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 253.¹ panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 6 mēnešiem, konfiscējot mantu – zelta ķēdīti ar kulonu – un probācijas uzraudzību uz 3 gadiem;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 195. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu galīgais sods /Persona C/ noteikts brīvības atņemšana uz 3 gadiem 4 mēnešiem un probācijas uzraudzība uz 3 gadiem, konfiscējot mantu – zelta ķēdīti ar kulonu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 4 gadiem.

/Persona C/ piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – un papildu drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts – atstāti negrozīti.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.¹¹ panta otrās daļas 1. punktu un trešo daļu finanšu līdzekļi 22 100 *eur* un /Persona E/ īpašumā esošais transportlīdzeklis /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /numurs A/, (turpmāk – automašīna /Transportlīdzeklis A/) atzīti par noziedzīgi iegūtu mantu un konfiscēti valsts labā.

Izlemts jautājums par lietiskajiem pierādījumiem.

[2] Ar Ekonomisko lietu tiesas 2024. gada 16. februāra spriedumu /Persona C/:

atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 253.¹ panta pirmās daļas par psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā, kā arī par psihotropo vielu neatļautu realizēšanu;

atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 195. panta pirmās daļas par noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļu legalizēšanu.

[3] Ar Rīgas apgabaltiesas 2025. gada 20. februāra spriedumu, iztiesājot lietu sakarā ar apsūdzētā/Persona C/ aizstāvja V. Ločmeļa un aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ apelācijas sūdzībām, Ekonomisko lietu tiesas 2024. gada 16. februāra spriedums atcelts daļā par: 1) /Persona C/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 195. panta pirmās daļas un 2) /Persona C/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.¹ panta pirmās daļas un galīgo sodu.

/Persona C/:

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 195. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 10 mēnešiem;

pēc Krimināllikuma 253.¹ panta pirmās daļas sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 5 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu galīgais sods /Persona C/ noteikts brīvības atņemšana uz 3 gadiem 1 mēnesi un probācijas uzraudzība uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu brīvības atņemšana noteikta nosacīti ar pārbaudes laiku uz 4 gadiem.

Atcelts arests mantai – zelta ķēdei ar kulonu.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstāts negrozīts.

[4] Par Rīgas apgabaltiesas 2025. gada 20. februāra spriedumu apsūdzētā /Persona C/ aizstāvis V. Ločmelis iesniedzis kasācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu daļā par: 1) /Persona C/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 195. panta pirmās daļas; 2) /Persona C/ noteikto galīgo sodu; 3) finanšu līdzekļu 22 100euro un automašīnas /Transportlīdzeklis A/ atzīšanu par noziedzīgi iegūtu mantu un konfiscēšanu valsts labā sakarā ar tiesas pieļautajiem Kriminālprocesa likuma 511., 512., 527. un 564. panta pārkāpumiem, kas atzīstami par būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē.

Kasācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[4.1] Apelācijas instances tiesa, atzīstot /Persona C/ par vainīgu Krimināllikuma 195. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā, tas ir, par noziedzīgi iegūtu līdzekļu – 4800euro – legalizāciju, nav ņēmusi vērā Senāta judikatūrā paustās atziņas, proti, ka gadījumā, ja nav noskaidrots konkrēts predikatīvais noziedzīgais nodarījums, nepieciešams konstatēt un pierādīt ar legalizēšanas darbībām veiktās mantas noziedzīgo izcelsmi.

Neizvērtējot apsūdzētā /Persona C/, liecinieces /Persona B/ un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ liecības atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām, tiesa nepamatoti atzinusi, ka finanšu līdzekļus apsūdzētais ieguvis Krimināllikuma Sevišķajā daļā paredzēta nenoskaidrota noziedzīgā nodarījuma rezultātā.

[4.2] Tiesa apsūdzētā vainīguma pierādīšanai izmantojusi policijas darbinieku ziņojumus, kas satur subjektīvu viedokli par citiem pirmās instances tiesā nepārbaudītiem materiāliem. Turklāt no šo ziņojumu satura nav saprotams, par ko tie sastādīti, jo tajos nav atsaucies uz krimināllietas materiāliem.

[4.3] Apelācijas instances tiesa nepamatoti atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru saskaņā ar Krimināllikuma 70.¹¹ panta otrās daļas 1. punktu un trešo daļu par noziedzīgi iegūtiem finanšu līdzekļiem atzītie 22 100 *euro* konfiscēti valsts labā. Tiesa nav ņēmusi vērā un izvērtējusi pirmās instances tiesas spriedumā atzīto, ka minētie līdzekļi pieder ne tikai apsūdzētajam, bet arī lieciniecei /Persona B/. Turklāt tiesa vadījusies no pirmās instances tiesas sēdē nepārbaudītiem pierādījumiem, kurus tā atzinusi par pierādīšanā neizmantojamiem.

[4.4] Tāpat apelācijas instances tiesa nepamatoti atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā par automašīnas /Transportlīdzeklis A/ konfiscēšanu valsts labā.

Atzīstot, ka lielākā daļa automašīnas /Transportlīdzeklis A/ iegādei izmantoto finanšu līdzekļu ir likumīgi iegūti, tiesai bija jāvērtē mainījušies apstākļi – noziedzīgi iegūto finanšu līdzekļu apmēra izmaiņas un to ietekme uz mantas konfiskāciju.

[5] Kriminālprocesā aizskartā mantas īpašniece /Persona E/ kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu daļā par finanšu līdzekļu 22 100 *euro* un automašīnas /Transportlīdzeklis A/ atzīšanu par noziedzīgi iegūtu mantu un konfiscēšanu valsts labā.

Kasācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

Apelācijas instances tiesa nepamatoti atzinusi, ka automašīna /Transportlīdzeklis A/ atzīstama par noziedzīgi iegūtu mantu, lai gan tās iegādei izmantoti likumīgas izcelsmes finanšu līdzekļi – 7 200 *euro* no transportlīdzekļa /Transportlīdzeklis D/, reģistrācijas numurs /Numurs D/, (turpmāk – automašīna /Transportlīdzeklis D/) atsavināšanas.

Savukārt par finanšu līdzekļu 22 100 *euro* pierādību /Persona E/ tika norādīts jau kratīšanas laikā. Tiesa nepamatoti nav piešķīrusi ticamību apsūdzētā /Persona C/, liecinieces /Persona C/ un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašniecei /Persona C/ liecībām, kaut arī tās apstiprina bankas kontu izrakstos ietvertās ziņas par /Persona E/ finanšu līdzekļu uzkrājumiem un ienākumiem no darba algas un vecuma pensijas.

Motīvu daļa

[6] Senāts atzīst, ka izskatāmajā lietā ir jāsniedz atbilde, vai apelācijas instances tiesa savu atzinumu par apsūdzētā /Persona C/ vainīgumu Krimināllikuma 195. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā ir pamatojusi ar Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā izvērtētiem pierādījumiem.

[6.1] Lai personu sauktu pie kriminālatbildības pēc Krimināllikuma 195. panta pirmās daļas, ja nav konstatēts konkrēts predikatīvais noziedzīgais nodarījums, ir jākonstatē, ka legalizāciju veidojošās darbības ir izdarītas ar finanšu līdzekļiem un citu mantu, kā arī jākonstatē to noziedzīgā izcelsme (*Senāta 2021. gada 15. aprīļa lēmuma lietā Nr. SKK-94/2021, ECLI:LV:AT:2021:0415.11380007919.4.L, 9.1. punkts, 2022. gada 16. jūnija lēmuma lietā Nr. SKK-35/2022, ECLI:LV:AT:2022:0616.11370026218.10.L, 7.4 punkts*).

Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir norādījusi, ka nav nepieciešams konstatēt konkrētu predikatīvo noziegumu, ja, pamatojoties uz faktiem, var izslēgt līdzekļu likumīgu izcelsmi un to, ka persona apzinājās, ka tie iegūti noziedzīgu darbību rezultātā (Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2017. gada 2. maija lēmuma lietā „*Steve Mitchell Zschüschen contre la Belgique*”, iesnieguma Nr. [23572/07](#), 12., 39. punkts).

Krimināllikuma 195. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse izpaužas darbībās – noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizēšanā –, kas „Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma un

proliferācijas finansēšanas novēršanas likums” 5. pantā, definēta tai skaitā kā noziedzīgi iegūtu līdzekļu pārvēršana citās vērtībās, to atrašanās vietas vai piederības mainīšana.

No subjektīvās puses noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija izpaužas tieša nodoma veidā, jo persona apzinās savas darbības kaitīgumu, proti, ka līdzekļi, uz kuru legalizēšanu ir vērsta darbība, ir noziedzīgi iegūti, un to apzināti veic (Hamkova D. 195. panta komentārs. *Grām.: Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII–XXV nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2023, 139. lpp.*).

[6.2] Apelācijas instances tiesa atcēlusi pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /Persona C/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 195. panta pirmās daļas. Konstatējot no /Persona C/ celtās apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, nemainot juridisko kvalifikāciju, tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564. panta piekto daļu sniegusi jaunu pierādītā noziedzīgā nodarījuma aprakstu, samazinot apsūdzībā norādīto noziedzīgi iegūto līdzekļu apmēru no 12 000 *euro* uz 4 800 *euro*.

Tiesa konstatējusi, ka /Persona C/ ne vēlāk kā līdz 2021. gada 20. jūlijam ieguva finanšu līdzekļus – ne mazāk kā 4 800 *euro* –, kuru likumīga izcelsme nav konstatēta, un atzinusi, ka /Persona C/ tos ieguva konkrēti nenoskaidrota Krimināllikuma Sevišķajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā. Apzinoties, ka finanšu līdzekļi 4 800 *euro* ir noziedzīgi iegūti, un, lai slēptu to patieso izcelsmi un piederību, /Persona C/ pārvērtē tos citās vērtībās, proti, izmantoja kā daļu no nepieciešamajiem līdzekļiem automašīnas/Transportlīdzeklis A/ iegādei, kuru 2021. gada 20. jūlijā reģistrēja uz savas mātes /Persona E/ vārda.

Atzīstot, ka /Persona C/ darbības atbilstoši „Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums” (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2021. gada 31. jūlijam) 5. panta pirmās daļas 1. punkta nosacījumiem ir uzskatāmas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, tiesa tās kvalificēja pēc Krimināllikuma 195. panta pirmās daļas.

[6.3] Kriminālprocesa likuma 125. panta trešajā daļā likumdevējs noteicis fakta legālo prezumpciju attiecībā uz noziedzīgi iegūtu mantu, paredzot, ka ir uzskatāms par pierādītu, ka manta, ar kuru veiktas legalizēšanas darbības, ir noziedzīgi iegūta, ja kriminālprocesā iesaistītā persona nespēj ticami izskaidrot attiecīgās mantas likumīgo izcelsmi un ja pierādījumu kopums procesa virzītājam dod pamatu pieņemumam, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga izcelsme.

Senāts piekrīt krimināltiesību teorijā paustajai atziņai, ka pierādīšana ārpus saprātīgām šaubām nenozīmē pierādīšanu bez mazākās šaubu ēnas (Strada-Rozenberga K. *Pierādīšanas teorija kriminālprocesā. Rīga: „Biznesa augstskola Turība” SIA, 2002, 155. lpp.*).

Senāts konstatē, ka pretēji kasācijas sūdzībās norādītajam apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, tai skaitā: 1) apsūdzētā /Persona C/, liecinieces /Persona B/ un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ liecības par ģimenes budžetu, finansiālo stāvokli un veidotajiem uzkrājumiem; 2) kratīšanas protokolā un tā pielikumā fiksētās ziņas par to, ka /Persona C/ dzīvesvietā /Adrese A/ atrasta sieviešu rokas somiņa ar dažādu nominālu skaidru naudu; 3) apskates protokolā fiksētās ziņas par to, ka kratīšanā izņemtā nauda bija 50, 100, 200 un 500 *euro* banknotēs, kopsummā 22 100 *euro*; 4) Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Organizētās noziedzības smago un sērijveida noziegumu apkarošanas pārvaldes 2. nodaļas vecākās inspektora /Persona K/ uzzinās un ziņojumos (turpmāk – ziņojumi) fiksētās ziņas par apsūdzētā /Persona C/, liecinieces /Persona B/ un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ bankas kontos esošo līdzekļu plūsmu, ienākumiem no darba algas, pensijas un skaidras naudas iemaksām un izmaksām, pārskaitījumiem no apdrošināšanas uzņēmumiem un citām fiziskajām personām, maksājumiem par komunālajiem pakalpojumiem un pirkumiem.

Izvērtējusi minētos pierādījumus, apelācijas instances tiesa nav atzinusi par ticamu apsūdzētā /Persona C/ norādīto, ka automašīnas /Transportlīdzeklis A/ iegādei iztrūkstošos līdzekļus, proti, 3 000 *euro*, saņēmis no savas mātes /Persona E/.

Vienlaikus tiesa izvērtējusi un atzinusi par ticamām apsūdzētā /Persona C/, liecinieces /Persona B/ un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ liecības par to, ka, iegādājoties automašīnu /Transportlīdzeklis A/, samaksai izmantoti finanšu līdzekļi no iepriekš ģimenes īpašumā esošās automašīnas /Transportlīdzeklis D/ atsavināšanas. Minētās liecības apelācijas instances tiesa vērtējusi kopsakarā ar liecinieka /Persona L/ liecībās ietvertajām ziņām, ka no personas vārdā „/Persona C/” iegādājies automašīnu /Transportlīdzeklis D/ par 7 200 *euro*, maksājot skaidrā naudā.

Apelācijas instances tiesa izvērtējusi apsūdzētā, liecinieces /Persona B/ un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ iebildumus par dzīvoklī atrasto 22 100euro piederību kopsakarā ar citiem lietā esošajiem pierādījumiem, nav guvusi pārliecību, ka kriminālprocesā aizskartā mantas īpašniece /Persona E/ būtu uzkrājusi šādu ievērojamu naudas līdzekļu apmēru, atzīstot, ka tas nav samērīgs ar viņas ienākumiem.

Turklāt apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka kriminālprocesa laikā apsūdzētais /Persona C/ ir sniedzis atšķirīgas un pretrunīgas liecības par naudas līdzekļu uzkrājuma veidošanos un tā piederību, proti, sākotnēji apsūdzētais liecinājis, ka uzkrājumu veidojusi viņa sieva, vēlāk, – ka viņa māte /Persona E/ –, bet tad liecinājis, ka gan sieva, gan māte ir uzkrājušas atrastos un izņemtos finanšu līdzekļus.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa apsūdzētā /Persona C/ vainīguma pierādīšanai pamatoti izmantojusi procesa virzītājas ziņojumos ietvertu informāciju, kas satur apsūdzētā /Persona C/, liecinieces /Persona B/ un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ bankas kontu izdrukās, kas pievienotas lietas materiāliem, ietvertās informācijas analīzi. Savukārt, iepazīstoties ar lietas materiāliem, apsūdzētais nav izteicis iebildumus par ziņojumos ietvertās informācijas neatbilstību ar bankas kontu izdrukās fiksēto.

Apelācijas instances tiesa, negūstot pārliecību, ka apsūdzētā /Persona C/ rīcībā būtu bijis tāds likumīgas izcelsmes līdzekļu apmērs, lai uzkrātu finanšu līdzekļus 22 100euro un pilnībā segtu visus ar automašīnas /Transportlīdzeklis A/ iegādi saistītos izdevumus, secinājusi, ka iztrūkstošajiem līdzekļiem, kas bija nepieciešami automašīnas /Transportlīdzeklis A/ iegādei, proti, 4 800euro, un kratīšanā izņemtajiem finanšu līdzekļiem 22 100 euro, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme.

[6.4] Ņemot vērā iepriekš minēto apsvērumu kopumu, Senātam nav pamata apšaubīt apelācijas instances tiesas atzinumus, apsūdzētā darbībās konstatējot Krimināllikuma 195. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes. Tiesa savus atzinumus ir pamatojusi ar lietā esošajiem pierādījumiem, kas izvērtēti atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām, proti, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā, nevienam no pierādījumiem nenosakot augstāku ticamības pakāpi. Kriminālprocesa likuma būtiskus pārkāpumus pierādījumu vērtēšanā, kas varētu ietekmēt tiesas nolēmuma pamatotību, Senāts nekonstatē. Lietas taisnīgai izspriešanai būtiskos jautājumus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi, un tās argumentu izklāsta apjoms ļauj saprast, kā tiesa nonākusi pie konkrēta atzinuma, konstatējot Krimināllikuma 195. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu.

Ievērojot minēto, Senāts konstatē, ka aizstāvja R. Ločmeļa un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieces /Persona E/ kasācijas sūdzībās paustie argumenti šajā daļā ir saistīti ar atšķirīgu izpratni par pierādījumu vērtējumu, nevis ar apelācijas instances tiesas pieļautiem pārkāpumiem.

[7] Ņemot vērā aizstāvja kasācijas sūdzībā norādītos argumentus, Senātam jāsniedz atbilde, vai apelācijas instances tiesa pamatoti atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā par automašīnas /Transportlīdzeklis A/ konfiskāciju.

Apelācijas instances tiesa atzinusi par pierādītu, ka apsūdzētais /Persona C/ ieguva finanšu līdzekļus – ne mazāk kā 4 800euro, kuru likumīga izcelsme nav konstatēta –, konkrēti nenoskaidrota Krimināllikuma Sevišķajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā, un, apzinoties, ka šie līdzekļi ir noziedzīgi iegūti un lai slēptu to patieso izcelsmi un piederību, pārvērtā tos citās vērtībās, proti, izmantoja kā daļu no nepieciešamajiem līdzekļiem automašīnas /Transportlīdzeklis A/ iegādei, kuru reģistrēja uz savas mātes /Persona E/ vārda. Tāpat tiesa atzina, ka automašīnas /Transportlīdzeklis A/ iegādei izmantoti arī likumīgas izcelsmes finanšu līdzekļi – 7 200euro no iepriekš ģimenei piederošās automašīnas /Transportlīdzeklis D/ atsavināšanas.

Vienlaikus Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa, atzīstot no pirmās instances tiesas sprieduma atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, proti, ka automašīnas iegādei lielākā daļa finanšu līdzekļu – 7 200 euro –, ir likumīgas izcelsmes, nav motivējusi, kāpēc tā atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru piedziņa bija vērsta uz visu mantu, nevis izpildīt mantas konfiskāciju noziedzīgi iegūto līdzekļu apmērā – 4800 euro. Līdz ar to tiesa pārkāpusi Kriminālprocesa 564. panta ceturto daļu, kas atzīstams par būtisku pārkāpumu šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē un novedis pie nelikumīga nolēmuma.

Senāts norāda, ka tiesisko regulējumu noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas izpildei noteic „Noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas izpildes likums” (turpmāk – Likums), kas bija spēkā arī apelācijas instances tiesas sprieduma taisīšanas brīdī.

Senāts arī norāda, ka minētajā Likumā veikti grozījumi, kuru mērķis ir nodrošināt precīzu, skaidru un saprotamu noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas izpildes mehānismu gadījumos, kad noziedzīgi iegūtā manta ir sajaukta ar legāli iegūtiem līdzekļiem (sk. *likumprojekta Nr. 635/Lp12 "Noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas izpildes likums"* [anotācija](#)).

Līdz ar to gadījumos, kāds konstatēts arī izskatāmajā lietā, Likuma 44.¹ pants paredz iespēju izpildīt konfiskāciju noziedzīgi iegūto līdzekļu summas apmērā, nevis automātiski konfiscēt visu mantu.

Likuma II nodaļa regulē finanšu līdzekļu un kustamas mantas konfiskācijas izpildes procesu, savukārt Likuma IV nodaļa nosaka nolēmuma izpildes izdevumu un iegūto summu sadalīšanas principus.

Saskaņā ar Likuma 2. pantu pamats mantas konfiskācijas noziedzīgi iegūtu līdzekļu apmērā izpildei ir izpildraksts.

Minētais nozīmē, ka zvērinātais tiesu izpildītājs, veicot izpildu darbības ar noziedzīgi iegūtas mantas konfiskāciju, ņem vērā izpildu dokumentā norādīto par noziedzīgi iegūto līdzekļu summas apmēru, un konfiscē valsts labā. Tādēļ ir būtiski izpildu dokumentos precīzi norādīt noziedzīgi iegūto līdzekļu summu, kas ar tiesas nolēmumu atzīta par noziedzīgi iegūtu un konfiscējamu, kas vienlaikus arī nozīmē, ka šī summa ir jānorāda tiesas nolēmumā. Šādā veidā tiks nodrošināts Likumā ietvertais mērķis – uzlabot noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas procesa efektivitāti –, ievērojot arī ar likumu aizsargātās personu pamattiesības uz īpašumu.

Ievērojot minēto, Senāts konstatē, ka aizstāvja kasācijas sūdzībā pamatoti norādīts, ka apelācijas instances tiesa nepamatoti atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā par arestētās mantas – automašīnas /Transportlīdzeklis A/ – konfiskāciju valsts labā, tādēļ apelācijas instances tiesas spriedums atceļams šajā daļā un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Iztiesājot lietu no jauna, apelācijas instances tiesai nolēmumā ir jānorāda konkrēts noziedzīgi iegūto līdzekļu summas apmērs, kas konfiscējams valsts labā.

[8] Kriminālprocesa likuma 588. panta 3¹ daļā noteikts, ka, ja kasācijas instances tiesa pieņem šā likuma 587. panta pirmās daļas 2. punktā paredzēto lēmumu, tā izlemj jautājumu arī par drošības līdzekli.

Senāts konstatē, ka apsūdzētajam /Persona C/ piemērots drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – un papildu drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts.

Senāts atzīst, ka apsūdzētajam turpināma minēto drošības līdzekļu piemērošana, jo nav zudis vai mainījies to piemērošanas pamats, nav mainījušies drošības līdzekļu piemērošanas nosacījumi, kā arī nav konstatēti citi apstākļi, kas būtu par pamatu drošības līdzekļu grozīšanai vai atcelšanai. Apsūdzētajam piemērotie drošības līdzekļi ir samērīgi un nepamatoti neierobežo viņa pamattiesības.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585. panta un 587. panta pirmās daļas 2. punktu, Senāts

nolēma

atcelt Rīgas apgabaltiesas 2025. gada 20. februāra spriedumu daļā par arestētās mantas – transportlīdzekļa /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /numurs A/, kas reģistrēts uz /Persona E/ vārda – konfiskāciju valsts labā un atceltajā daļā nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā;

pārējā daļā Rīgas apgabaltiesas 2025. gada 20. februāra spriedumu atstāt negrozītu.

Lēmums nav pārsūdzams.

A. Branta I. Jansone M. Leja